

Pippi på fåglar? Besök Hårssjön och Rambo mosse

Hårssjön är en riktigt bra fågelsjö. Här är det lugnt och tyst om man inte räknar de över 150 fågelarter, som har siktats här, till de störande inslagen. På Rambo mosse kan du få en smak av vildmark.

Hårssjön (eller Hålsjön) är något i trakten så ovanligt som en näringsrik slättsjö. Det här får många fåglar att trivas. På en platå nordväst om sjön ligger Rambo mosse. Mossar finns bara i norra Europa. I Härryda kommun är de van-

liga, men Rambo mosse utgör en egen division. Naturskog, hedar, hällmarker och våtmarker bildar här en fascinerande vildmarksmiljö.

Här finns en rad värdefulla arter, förutom fåglar även de ovanliga arterna hasselsnok, smal dammsnäcka och klockgentiana.

150 fågelarter

Vid Hårssjön kan du träffa på ett stort antal häckande och rastande fågelarter. Häckande arter är till exempel brun kärnhök, knölsvan, skäggdopping och rördrom. Rördrommen är svår att få syn på, men lätt att höra. Dess läte påminner om när man blåser i en tom flaska. Rördrommen trivs i vassrika sjöar.

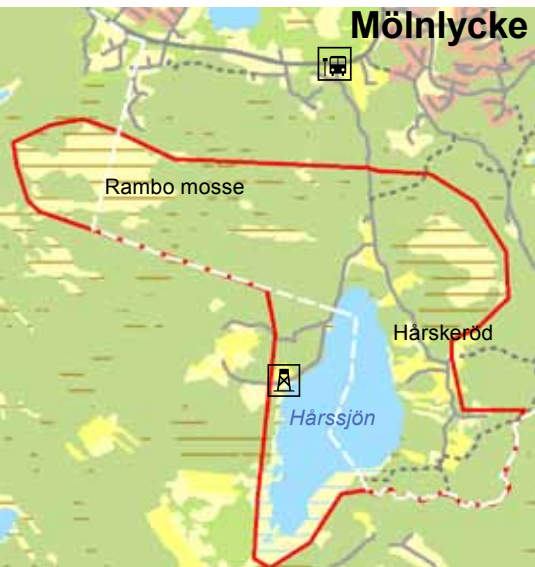
Öster om sjön finns ett öppet odlingslandskap med lövskogar och hästhagar. Detta gynnar fågelarter som ormråk, tofsvipa, stare och buskskvätta. Mindre hackspett, stjärtmes och

entita finns i al- och björksumpskogen som omger sjön.

På Rambo mosse spelar orrar om våren. Hönorna står i skymundan och inväntar de segrande tupparna.

Nattskärran är kanske den mest intressanta fågelarten i området. Den finns väster om sjön i den glesa tallskogen med kala höjdryggar, omgivande ljunghed och insprängda mossmarker. I midsommartid kan du höra dess karaktäristiska, monotont surrande spelläte på natten.

Vid Hårssjön delar alla fågelskådare med sig av sina observationer. Längs grusvägen som leder till sjön finns en brevlåda med en flitigt använd loggbok. Dessutom finns det ytterligare en i fågeltornet nordväst om sjön. Häri från har du en fantastisk utsikt över sjön. ■

VÄGBESKRIVNING

Åk kollektivt Ta buss till Hårskeredsvägen. Promenera cirka en till två kilometer söderut på Hårskeredsvägen.

Åk bil Kör Hårskeredsvägen söderut från Mölndalsvägen. Det finns ingen utpekad parkeringsplats.

FAKTA

Hårssjön är av riksintresse och har ett medeldjup på 1,2 meter. Rambo mosse består av halvöppna myr-, hed- och hälltallskogsmiljöer. Området fortsätter in i Mölndals Stad. Länsstyrelsen utreder naturreservat i delar av området.

EKO FRÅN FÖRR

I en grotta vid Hårskeröds mosse har några skolpojkar hittat ett unikt fynd från järnåldern. Här fanns mer än 250 keramikskärvor från stora förvaringskärl daterade kring århundradena kring Kristi födelse. Kanske var grottan järnålderns motsvarighet till en matkällare?

Hårssjön

Nattskärra

Knölsvan

TÄNK PÅ

Du bör vara så tyst och stilla som möjligt när du spanar efter fåglar för att inte skrämma bort dem.

VISSTE DU ATT?

Naturskyddsföreningen har inventerat området utförligt och ordnar ibland naturguidningar.

TIPS

Ta med kikare till fågeltornet en tidig vår- eller försommarmorgon, då chansen är störst att se och höra många fåglar. En fågelbok eller kunnig kompis kan underlätta artidentifieringen. Ett annat tips är att spana från berget söder om fågeltornet.

FRAMKOMLIGHET

Norra delen av Hårssjön ligger lätt-tillgängligt längs en grusväg. Vid sjöns nordvästra sida finns ett fågeltorn, byggt av Mölndals Stad med stöd av statliga bidrag för kommunal och lokal naturvård. Till Rambo mosse finns inga anlagda stigar. Glöm inte karta och kompass för att hitta i området kring Rambo mosse.